

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 395. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1812_189-txt-shoot-idm10411.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Lin. 26. Naar man ret vil opdage en Tidsalders Begreber om Menneskeværd, da skal Man betragte dens Skoleindretninger, thi hvad den ønsker sig, uden selv at kunne eller ville erhverve, det stræber den at fremstille i den opvoxende Slægt. Holder Man fast ved denne usvigelige 396Grundsætning, da seer Man ret, hvor forlegen Tiden er med sin ringe Levning af Religion, thi denne drives næsten overalt, og ansees i det Hele som en Bisag. At det græske Testamente ei længer læses i de latinske Skoler, er saaledes et af de mest talende Beviser paa Tidsalderens ukristelige Tankegang. Nogle kunne maaske anse det for en Lykke, da Man ellers maatte vente Drengene for den tidlige Alder stadfæstede i en vrang Synsmaade fra de hellige Skrifter; men det bleve de alligevel, og det var visselig ei den Ulempe Man befrygtede. Hvorledes maa Tankegangen være, naar Man frit siger, at Drengene ikke maa læse Testamentet, fordi det Græske er saa slet? Jeg vil ikke spørge, om Man hos de Studerende nu finder mere Indsigt i det Græske, end hos de Gamle, skøndt jeg er overbevist om det Modsatte; men gentage maa jeg mit forhen gjorte Spørgsmaal: hvad *Hovedgrunden* skal være til, at der læres Græsk i de Kristnes Skoler. Sæt, at Testamentets Læsning skadede Fortolkningen af Grækernes Skrifter, saa maa det Samme gælde omvendt, og hvad er da værst, enten at misforstaa Homer og Zenofon, eller Frelseren og hans Apostle: det *følgelige* Svar kan ikke være tvivlsomt, men hvorledes seer det da ud med en Tidsalders Kristendom, der sætter hedenske Bøger over Bibelen? Dog, Tingene er vigtig, og bør ei løselig berøres, thi det gælder ikke blot om det ny Testamentes Misfortolkning, men den Tid forberedes, i hvilken som fordem Bibelen vorder 397ubekendt selv for de fleste Boglærde. Vantroens Udbredelse er den nærmeste Følge, og naar da en Troes Nødvendighed indsees fra Politikens Side, kan en Vulgata og bestemt Fortolkning efter Tidens Leilighed uden Modsigelse gøres gældende. Det er visselig intet Drømmebillede, men et vaagent Øjes Syn paa Tingenes nødvendige Gang. Vist er det jo, at faa eller ingen Forældre nu holde deres Børn til at læse i Bibelen; lægges den nu ogsaa tilside i Skolerne, er det da ikke rimeligt, at alle de, der lægge sig efter Lovkyndighed, Lægekunst og anden verdslig Kundskab, blive stedse ubekendte med den, da netop deres daglige Sysler snarere drage dem fra, end til gudelige Tanker? Er det ikke aldeles vist, at disse, som ofte ei engang have lært Græsk, aldrig vil komme til at læse Testamentets Grudskrift; men om Gud driver dem til Bibelen, maa de, som andre Lægfolk, slaa Lid til den Oversættelse Kirken har stemplet. Man raaber sig hæs imod Hierarkiet og forbereder det netop; thi Noget maa Folkene tro og de Geistlige blive da Troens Herrer. Hvorledes det maa komme til at see ud med disses Bibelindsigt, er ikke tungt at gætte. Ubekendte baade med dens Indhold og Tungemaal komme de til Høiskolen; i et Par Aar, under Adspredelser, delte Sysler og Indsamling af forskellige Kundskaber, skal de ogsaa lære at kende Testamentet. Blev Bekendtskabet fortroligt, var det visselig et Underværk, da det neppe blev 398mer end Enkelte til Del iblandt os, der kendte Bibelen fra Fædrenehuset, og lærte Testamentet halv udenad i Skolen. Med nogle forskruede Begreber om Fortolkningen og uden Evne til paa egen Haand at oversætte et af Pauli Breve forlade da de Fleste Høiskolen, kun løselig kende de Testamentets Indhold, men slet ikke dets Udtryk i Modersmaalet, beholdt de da end Ærbødighed for Skriften, maatte det koste dem uhyre Anstrængelse at blive saa fortrolig med Oversættelsen i Modersmaalet, at de kunde gøre noget ret frugtbart Brug deraf i det kirkelige Foredrag. De Fleste vilde da præke det lærte System og ei bruge andre Bibelsprog end dem, de ved Paragraferne fandt tilskaarne efter den brugelige Læst, og her se vi, hvorledes de faa Høilærde maatte blive Bibelfortolknings Lovgivere, og selv mellem disse vilde en magelig Eftersnakken snart komme til at herske.